

Nittedal 11.12.25

Innspill fra Landsforeningen for barnevernsbarn – til Rusbehandlingsutvalget

Kjære utvalg,

Takk for invitasjonen til å komme med innspill til rusbehandlingutvalget.

Landsforeningen for barnevernsbarn er en organisasjon av og for unge som har erfaring fra barnevernet. Våre innspill bygger på hva våre medlemmer selv har erfart, og hva som er vedtatt i vår politiske plattform.

Det viktigste for oss i fremtidens rusmiddel- og avhengighetsbehandling er at barn og unge som kommer fra barnevernet får hjelp som faktisk treffer det de står i: traumer, ustabilitet, svake støtteapparat – og manglende sammenheng i tjenestene.

1. Rusbehandling må være traumesensitiv – ikke moraliserende eller sanksjonsbasert

Barnevernsbarn har ofte opplevd vold, omsorgssvikt eller ustabile omsorgsbetingelser. LFB understreker derfor betydningen av *traumebevisst tilnærming* i alle tjenester som møter barn og unge. For mange blir rus en måte å håndtere uro, skam og smerte på. Da trenger man behandling som forstår *hvorfor* – ikke bare *hva*.

Vi mener:

- Alle som jobber i rusbehandling for barn og unge må ha kompetanse på traumer og barnevernserfaring.
 - Tiltak som oppleves som straff, eksklusjon eller sanksjon ved tilbakefall må bort. Tilbakefall må møtes med *støtte* og *forståelse*, ikke tap av tilbud.
-

2. Samhandling må bli reell – ikke barnas ansvar

LFB er tydelig på at barn og unge ofte må bære hele samordningsansvaret selv når tjenester ikke snakker sammen. I vår plattform står det at barnevernet skal samarbeide tett med helse-, NAV- og andre hjelpeinstanser.

Dette gjelder i enda større grad i rus- og avhengighetsfeltet.

Vi mener:

- Barnevern, psykisk helse, NAV, rusbehandling og kommune må ha *klart ansvar* og *avklart oppgavedeling*.
- Ett sted må ha koordineringsansvaret – og det skal ikke være barnet.
- Journalsystemer og informasjonsflyt må sikre at unge slipper å fortelle historien sin på nytt hver gang.

3. Behandlingen må finnes der barna er – tidlig, tilgjengelig og uten terskler

LFB mener at barn og unge skal få hjelp *når de trenger det*, og at kommuner må ha tilgjengelige tjenester. Dette gjelder også rusfeltet.

Vi mener:

- Lavterskel hjelpetilbud og tidlig intervensjon må bygges ut i alle kommuner.
- Det må være *døgntilgjengelig* mulighet for støtte når kriser eller rustring oppstår.
- Kommuner som ikke selv har kapasitet, må få støtte og forpliktelser til interkommunalt samarbeid.

4. Kvalitet i behandling = stabilitet i relasjoner

Barnevernsbarn opplever ofte brudd – i relasjoner, skole, helse og boforhold. Dette forsterker risikoen for rusproblemer. I plattformen vektlegger LFB kontinuitet og stabilitet som avgjørende for barns utvikling.

Vi mener:

- Behandlingen må bygge på stabile, trygge, langvarige relasjoner.
- Tett og forutsigbar oppfølging må følge barnet – ikke omvendt.
- Flytting mellom tjenester eller nivåer må reduseres, og overganger må være trygge og planlagte.

5. Ettervern må styrkes – rusbehandling må ikke stoppe ved 18

LFB har en klar og tydelig posisjon: Ettervern må være en *rettighet*, ikke et tilbud som kan vurderes bort. Mange faller inn i rusproblemer *nettopp når ettervernet avsluttes for tidlig*.

Vi mener:

- Ettervern skal være tilgjengelig til minst 25 år – og faktisk brukes.
- Unge som har hatt barnevernstiltak skal aldri miste behandlingstilbudet sitt ved 18-årsgrensen.
- Overganger fra barneverntiltak til rus/psykisk helsehjelp må være planlagt og sømløse.

6. Barn og unge må medvirke – og bli lyttet til

LFBs plattform sier tydelig at *informasjon ikke er gitt før den er forstått*, og at medvirkning må være reell og grundig dokumentert i alle ledd.

Vi mener:

- Barn og unge må få tilpasset informasjon om behandling, rettigheter og valg.

- Deres erfaringer skal være styrende for hvordan tjenestene utvikles.
 - Medvirkning må ikke forveksles med at de selv skal bære ansvaret for behandlingsløpet.
-

Avslutning

Fremtidens rusmiddel- og avhengighetsbehandling må se hele mennesket – og hele historien. For barnevernsbarn betyr det en behandling som er:

- traumesensitiv
- helhetlig og koordinert
- stabil og forutsigbar
- tilgjengelig uten terskler
- og som følger dem inn i voksenlivet

Takk for at dere løfter dette viktige arbeidet. LFB stiller gjerne opp videre i prosessen.

Mvh Camilla Røneid Flesland

På vegne av

Landsforeningen for barnevernsbarn